

Internkontrollrapport för barn- och skolnämnden verksamhetsåret 2020

Sammanfattning

Uppföljning av internkontroll har skett inom samtliga områden, om än med vissa begränsningar. Planerade insatser som skulle ha genomförts under året har blivit försenade och/eller uppskjutna framförallt p.g.a. rådande pandemisituation, och att barn- och utbildningskontorets olika funktioner varit hårt belastade både med anledning av pandemisituationen och på grund av arbetet med att få kontroll över barn- och skolnämndens ekonomi. I det arbetet har flera erfarenheter har dock gjorts som kan arbetas in i kommande internkontrollplaner.

Informationssäkerhet

Internkontrollområdet Informationssäkerhet syftar till att säkerställa att kommunen på ett tillfredställande sätt hanterar informationssäkerheten utifrån de lagkrav GDPR (General Data Protection) ställer. Kommunen är skyldig att säkerställa att personuppgifter och känslig information inte kommer i felaktiga händer.

Aktivitet	Färdiggrad
Kontroll av behörighetstilldelning till verksamhetssystem	
Beskrivning: Kontrollen syftar till att säkerställa att det finns ändamålsenliga riktlinjer och rutiner för tilldelning av behörigheter till verksamhetssystem där personuppgifter behandlas, samt att beslutade riktlinjer efterlevs.	

Kommentar:

Barn- och utbildningskontorets IT-pedagogiska enhet har genomfört en stickprovskontroll enligt rutinbeskrivning för Procapita, samt en genomgång av samtliga öppna konton för att säkerställa att endast aktuella användare har åtkomst till systemet. Inga avvikelser kunde konstateras. Kontrollområdet kommer att kvarstå under 2021 för att omfatta fler verksamhetssystem.

Professionellt och förtroendeskapande förhållningssätt

Internkontrollområdet syftar till att skapa en kvalitetssäkring som säkerställer att policys, riktlinjer och handläggningsrutiner efterlevs.

Aktivitet	Färdiggrad
Kontroll av rutiner för skolpliktsbevakning	
Beskrivning	
Kontrollen syftar till att säkerställa att det finns ändamålsenliga riktlinjer och rutiner för skolpliktsbevakning, att beslutade rutiner och riktlinjer efterlevs, samt att beslut om skolplikt följs upp	
Två kontroller har genomförts under april och september månad. Vid båda kontrollerna noterades ett tjugotal pågående ärende dr elev saknat skolplacering. Samtliga ärenden var dock under utredning och flertalet ärenden handlar om familjer som nyligen flyttat in i kommunen och där skolplacering antingen finns i den tidigare hemkommunen eller att ny skolplacering i kommunen inte blivit klar. I vissa fall har utredningen visat att eleven inte längre är kvar i kommunen eller och där ärendet överlämnats till Skatteverket för folkbokföringsutredning.	
Under året genomförde Skolinspektionen en tematisk tillsyn för att granska hur Norrtälje kommun säkerställer skolpliktsbevakningen och att beslut om längre ledigheter, ställningstaganden om att elever får utbildning på annat sätt fattas på ett tillräckligt underlag. Efter genomförd granskning bedömer Skolinspektionens att Norrtälje kommun har säkerställt att det finns rutiner för en kontinuerlig kontroll av skolpliktiga elevers folkbokföring.	

Ekonomiska processer och uppföljning av leverans i förhållande till beslut

Internkontrollområdet syftar till att säkra kommunens tillgångar och god ekonomisk hushållning.

Aktivitet	Färdiggrad
Kontroll av rutiner för utbetalning av bidrag/peng till utförare av förskole- och skolverksamhet	
Beskrivning:	
Kontrollen syftar till att säkerställa att beslutade handläggningsrutiner efterlevs och att rätt bidrags-/pengbelopp betalas ut.	
Kommentar:	
Under december 2020 har en kontroll av rutinerna runt beräkning och betalning (BOB) genomförts. Kontrollen syftade i huvudsak att granska om kontroll-och attestrutinerna är tillräckliga. BOB är en modul kopplad till elevregistreringssystemet Procapita som används för att beräkna bidragen per barn och elev till såväl kommunala som fristående utförare av förskola, pedagogisk omsorg, grundskola, grundsärskola och fritidshemsverksamhet.	
BOB genomförs varje månad och genererar ett stort antal transaktioner, ca 21 000 rader per månad. Utbetalningsbeloppet uppgår till ca 95 mnkr per månad. Trots att modulen hämtar uppgifter från elevregistreringssystemet krävs en förhållandevis omfattande "manuell" hantering för att säkerställa att underlaget är korrekt. Systemet gör automatkorrigeringar då rättelser görs retroaktivt i systemet vad gäller t ex schematid, familjekonstellation m.m. som kan påverka bidraget till utförare	

och avgift till vårdnadshavare. Dessa behöver kontrolleras och därutöver krävs en del manuella justeringar för sådana ändringar som inte systemet själv klarar att hantera.

Minst 2 handläggare behöver delta i de månatliga kontrollerna inför BOB. Över tid har checklistor utarbetats som används för att säkerställa att alla nödvändiga kontroller och justeringar genomförs i rätt ordning.

BOB hanterar inte bara utbetalning av grundbeloppen som är samma för varje barn och elev, utan även tilläggsbelopp som är individuellt beslutade för ett enskilt barn eller en elev, men som betalas ut till huvudmannen månadsvis.

BOB genererar också ett flertal rapporter och bokförings- och utbetalningsunderlag. En rapport som omfattar samtliga skolformer, samtliga barn och elever fördelade på samtliga huvudmän genereras. Rapporten omfattar flera hundra sidor. Det skapas även en rapport per "regi" (kommunal/fristående) som visar totalt antal barn och utbetalt bidragsbelopp per huvudman. Slutligen skapas en rapport per regi och huvudman, som bara innehåller utbetalt bidragsbelopp utan barnantal. Denna utgör verifikation och beslutsattesteras av förvaltningschefen. En bokföringsfil och en utbetalningsfil skapas, som integreras med ekonomisystemet.

Modulen BOB innehåller även funktionalitet för att "visa ersättningar" som innebär att alla huvudmän själva via en e-tjänst själva kan gå in och granska vilka ersättningar som betalas ut och för vilka individer. Det finns möjlighet att lägga in en "attest-funktion" d.v.s. att huvudmannen aktivt måste gå in och bekräfta utbetalningsunderlaget. Funktionen används dock ej i dagsläget.

Slutsatser av kontrollen

Bedömningen är att de kontrollmoment som genomförs är strukturerade och omfattande, och bidrar till att i hög utsträckning säkerställa att rätt bidrag betalas ut till utförarna/huvudmännen. Det som kan utvecklas är själva attestmomentet, d.v.s. att det är rätt befattningshavare som attesterar, och att den som attesterar har ett tillräckligt underlag och kunskap att utföra attesten. Det bör också klargöras hur de rapporter som skapas ska hanteras och bevaras för att säkerställa återsökning vid behov. Vidare bör det övervägas om funktionen "visa ersättningar" ska vara obligatorisk och kräva aktivt godkännande av huvudmannen innan utbetalning sker.

Under hösten 2020 har det även gjorts en kontroll av överensstämmelse mellan antalet barn och elever som erhåller bidrag/peng genom Procapita/BOB och antalet barn- och elever som visas i Rodrets s.k. skolmodul och som används som grund för volym- och ekonomiprognoser. Detta för att säkerställa att dessa överensstämmer. Kontrollen visade att det inte finns några stora avvikelser mellan dessa båda system.

Kontroll av ersättningar till utförare av omsorg på tid då förskola eller fritidshem inte erbjuds (nattomsorg).

En kontroll av ersättningar till utförare av nattomsorg under perioden nov-dec 2020 har genomförts. Kontrollen syftar till att granska om beviljade insatser i form av omsorg på tid då förskola eller fritidshem inte erbjuds också nyttjas enligt beslut.

Per december finns 3 utförare av nattomsorg, varav en kommunal och två fristående verksamheter. Kontrollen visar att det är stor avvikelse mellan beviljade insatser/schematid och faktisk närvaro. På en av verksamheterna har endast 2 av 12 barn en närvaro som uppgår till nuvarande krav enligt regler för placering i omsorg på obekväm tid. Det behöver dock göras en fördjupad granskning för att säkerställa vad skälet till detta är. En orsak kan vara pandemisituationen, men också att närvarosystemet Tempus inte används på korrekt sätt. Oavsett orsak visar det på behovet av att se över ersättningsmodellen för omsorg på obekväm tid då det kan innebära att ersättning utgår för barn som i praktiken inte är närvarande i verksamheten.

Kontrollområdet kvarstår även 2021.

Säkerställande att åtgärder från 2019 är genomförda

Aktivitet	Färdiggrad
Efterlevnad av representationspolicyn	

Beskrivning:

En informations- och utbildningsinsats för chefer och administrativa stöd genomförs under första halvåret 2020. Insatsen bör omfatta både innehållet i representationspolicyn, regler för dokumentation av representation ur skatterättslig synpunkt, samt kodplan för att säkerställa korrekt redovisning.

Kommentar:

Barn- och utbildningskontoret har tagit fram en skriftlig vägledning för chefer och administrativa stöd har tagits fram. Dokumentet är kopplat till policy och riktlinjer för representation, och förtydligar de olika typerna av representation, vilka konton som ska användas i redovisningen av de olika typerna av representation.

Under 2020 har genomförd representation varit begränsad p.g.a. pandemin.

Riskskattningstabell

- + Ekonomi (1-5)
- + Förtroende (1-5)
- + Individ (1-5)

Bilaga

Process/Rutin Identifierad risk	Konsekvens (om risken inträffar)	Kontrollmoment/Metod	Kontroll-ansvarig	Frekvens	Konsekvensskattning (1-5)			Riskskattning 1-5		
					Ekonomi	Förtroende	Individ	Sannolikhet	Riskvärde	Riskskala
Personuppgifter behandlas i strid med GDPR	Förtroendeskada för kommunen. Ekonomisk förlust.	1. Att det finns rutiner och riktlinjer för behörighetstilldelning och åtkomst. 2. Att rutiner efterlevs.	Enhetschef IT och projektledare		4	4	4	4	48	3-75
Elevers rätt till utbildning blir inte tillgodosedd	Förtroendeskada för kommunen. Ofullständig utbildning för elev.	1. Att det finns rutiner och riktlinjer för skolpliktsbevakning. 2. Att rutiner efterlevs.	VC S&S VC grundskola		1	4	5	2	40	3-75
Utförare av förskole-/skolverksamhet erhåller felaktigt bidrag	Förtroendeskada för kommunen. Ekonomisk förlust.	1. Att det finns ändamålsenliga attest- och kontrollrutiner. 2. Att rätt bidragsbelopp betalas ut.	EC Ekonomi		4	4	4	3	36	3-75

